

Sygn. akt *XVII AmW 83/21*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	Sędzia SO Anna Maria Kowalik
Protokolant –	Starszy sekretarz sądowy Joanna Preizner - Offman

po rozpoznaniu 23 listopada 2022 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.**

przeciwko **Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w G. Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie**

z udziałem **B. K.**

o zawarciu umowy o zaopatrzenie w wodę

na skutek odwołania powoda od decyzji Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w G. Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie 19 marca 2021 r. Nr (...)

oddala odwołanie.

Sędzia SO Anna Maria Kowalik

Sygn. akt XVII AmW 83/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 19 marca 2021 r. Nr (...) Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w G. Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dalej organ regulacyjny, pozwany), na podstawie art. 27 e ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 27a ust. 3 pkt 3, 27c ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1437 ze zm.) (dalej u.z.z.w.) w zw. z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 256) (dalej k.p.a.), po rozpatrzeniu wniosku B. K. (dalej zainteresowany) zawartego w piśmie z 2 lutego 2021 r., w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego żądania wydania decyzji nakazującej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. (dalej powód) zawarcia umowy o zaopatrzenia wodę do nieruchomości położonej w K. przy ul. (...), **nakazał:** (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. zawrzeć z B. K., pisemną umowę o zaopatrzenie wodę do nieruchomości położonej w K. przy ul. (...).

Od powyższej Decyzji powód złożył odwołanie, zaskarżając ją w całości. W odwołaniu tym wniósł o uchylenie zaskarżonej Decyzji w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania według norm przepisanych.

Zaskarżonej Decyzji powód zarzucił naruszenie:

1) art. 36- 36¹ kodeksu rodzinnego i opiekuńczego poprzez przyjęcie przez organ regulacyjny, iż przedsiębiorstwo wodociągowe ma obowiązek zawrzeć umowę na zaopatrzenie w wodę do nieruchomości zainteresowanego przy braku zgody jego małżonki, a nawet przy jej sprzeciwie;

2) art. 353¹, 201 kodeksu cywilnego w zw. z art. 6 ust. 2 u.z.z.w. poprzez naruszenie zasady swobody umów w taki sposób, iż powód został zobowiązany do zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę z zainteresowanym z pominięciem jego małżonki, co może prowadzić do nieważności bądź też jej nieskuteczności, jak również do utrudnień w egzekwowaniu roszczeń, co narusza interes ekonomiczny powoda.

Zainteresowany w piśmie z 14 czerwca 2021 r. złożył odpowiedź na odwołanie, wnosząc o oddalenie odwołania i utrzymanie decyzji organu regulacyjnego w mocy.

Pozwany w odpowiedzi na odwołanie z 23 czerwca 2021 r. wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie na rzecz organu od powoda kosztów postępowania odwoławczego wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Zainteresowany B. K. oraz J. S. są współwłaścicielami nieruchomości przy ul. (...) w miejscowości K. na zasadzie wspólności majątkowej małżeńskiej (dowód: pismo z 22.02.2021 r. k. 29 akt adm., wydruk z elektronicznych ksiąg wieczystych k. 33 akt adm., okoliczności niesporne).

Przedmiotowa nieruchomość małżonków została przyłączona do sieci wodociągowej. W dniu 25 listopada 2020 r. dokonano odbioru technicznego przyłącza wodociągowego (dowód: protokół z odbioru technicznego k. 9 akt adm., okoliczności niesporne).

Następnie, 26 listopada 2020 r. B. K. złożył samodzielnie do (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. wniosek o zawarcie umowy na dostawę wody do ww. nieruchomości (dowód: wniosek o zawarcie umowy k. 21 akt adm., wniosek z 7.01.2021 r. k. 2 akt adm.).

Jednocześnie zainteresowany został poinformowany przez pracowników powoda, że umowa na dostawę wody zostanie zawarta przez przedsiębiorstwo wodociągowe wyłącznie z obydwójgiem małżonków, a w innym wypadku, gdy B. K. przedstawi zgodę małżonki na zawarcie rzeczonyj umowy (dowód: wniosek z 7.01.2021 r. k. 2 akt adm.).

W związku z powyższym, zainteresowany pisemnie zwrócił się do powoda o zawarcie z nim indywidualnie umowy na dostawę wody do nieruchomości, zgodnie ze złożonym wnioskiem (dowód: pismo z 27.11.2020 r. k. 22 akt adm.).

Pismem z 9 grudnia 2020 r. powód wskazał zainteresowanemu, że nie odmówił zawarcia umowy, ale przekazał informację, że umowa powinna być zawarta wspólnie z małżonką, ewentualnie, że można ograniczyć się do przedłożenia oświadczenia o wyrażeniu zgody małżonki na jej zawarcie (dowód: pismo z 9.12.2020 r. k. 23 akt adm.).

Pismem z 13 grudnia 2020 r. zainteresowany ponownie zwrócił się do powoda o zawarcie umowy wyłącznie z nim (dowód: pismo z 13.12.2020 r. k. 24 akt adm.).

W piśmie z 30 grudnia 2020 r. powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko (dowód: pismo z 30.12.2020 r. k. 25 akt adm.).

W tej sytuacji zainteresowany pismem z 7 stycznia 2021 r. zwrócił się do pozwanego o wydanie decyzji nakazującej powodowi zawarcie umowy na dostawę wody do nieruchomości, zgodnie z wnioskiem przedłożonym powodowi 26 listopada 2020 r. (dowód: wniosek z 7.01.2021 r. k. 2- 3 akt adm.).

Z kolei wobec tego, że powód poinformował zainteresowanego o planowanym odcięciu wody do nieruchomości 15 lutego 2021 r., zainteresowany wnioskiem z 2 lutego 2021 r. zwrócił się do pozwanego o wydanie postanowienia zabezpieczającego regulującego warunki zaopatrzenia w wodę, umożliwiającą zainteresowanemu dalsze korzystanie z wody na potrzeby gospodarstwa domowego (dowód: pismo z pozwanego z 22.01.2021 r. k. 10 akt adm., pismo zainteresowanego z 2.02.2021 r. k. 8 akt adm.).

Pismem z 5 lutego 2021 r. pozwany zawiadomił strony o wszczęciu, na wniosek zainteresowanego, postępowania administracyjnego w sprawie rozstrzygnięcia sporu pomiędzy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. a odbiorca usług B. K. w przedmiocie odmowy zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę nieruchomości mieszczącej się przy ul. (...) w miejscowości K. (dowód: zawiadomienie o wszczęciu postępowania k. 11 akt adm.).

Jednocześnie pozwany wezwał powoda do zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie (dowód: wezwanie k. 12 akt adm.).

Postanowieniem z 10 lutego 2021 r. organ regulacyjny, działając na podstawie art. 27e ust. 3 u.z.z.w., określił warunki zaopatrzenia w wodę polegające na dostarczaniu wody na dotychczasowych zasadach i zgodnie z taryfą obowiązującą na terenie miejscowości K. do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu (dowód: postanowienie k. 15 akt adm.).

Pismem z 26 lutego 2021 r. zawiadomiono strony o zakończeniu postępowania administracyjnego w sprawie rozstrzygnięcia sporu. Poinformowano przy tym o prawie do zapoznania z aktami sprawy, ewentualnie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań (dowód: zawiadomienie k. 30 akt adm.).

W dniu 19 marca 2021 r. organ regulacyjny wydał zaskarżoną Decyzję (dowód: Decyzja k. 34- 35 akt adm.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przedłożonych w sprawie dokumentów, których autentyczność nie była podważana przez żadną ze stron postępowania, jak też w oparciu o niekwestionowane twierdzenia stron.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem zaskarżona Decyzja nakazująca powodowi zawarcie z zainteresowanym umowy o zaopatrzenie w wodę jest słuszna co do zasady i ma oparcie w przepisach prawa a podnoszone przez powoda zarzuty nie są trafne, stąd nie mogą skutkować uchYLENIEM tej Decyzji.

Przede wszystkim podkreślenia wymaga, że w niniejszej sprawie powód nie zgadza się na zawarcie wyłącznie z zainteresowanym umowy na dostawę wody do nieruchomości przy ul. (...) w miejscowości K., której zainteresowany jest współwłaścicielem wraz z małżonką na zasadzie wspólności majątkowej małżeńskiej, uznając, że małżonka zainteresowanego powinna bądź zawrzeć umowę wraz z zainteresowanym bądź przynajmniej złożyć oświadczenie o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy przez samego zainteresowanego, co zakwestionował zainteresowany, w związku z czym poddał pod rozstrzygnięcie organu regulacyjnego przedmiotowy spór na zasadzie art. 27e ust. 1 pkt 2 u.z.z.w.

Kwestię tego z kim przedsiębiorstwo ma obowiązek zawrzeć umowę o zaopatrzenie w wodę oraz pozostałe warunki zawarcia tej umowy reguluje art. 6 u.z.z.w.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 u.z.z.w. dostarczanie wody lub odprowadzanie ścieków odbywa się na podstawie pisemnej umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków zawartej między przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym a odbiorcą usług. Jak stanowi zaś art. 6 ust. 2 u.z.z.w. przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne

jest obowiązane do zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków z osobą, której nieruchomości została przyłączona do sieci i która wystąpiła z pisemnym wnioskiem o zawarcie umowy. Ponadto wedle art. 6 ust. 4 u.z.z.w. umowa, o której mowa w ust. 1, może być zawarta z osobą, która posiada tytuł prawny do korzystania z nieruchomości, do której ma być dostarczana woda lub z której mają być odprowadzane ścieki, albo z osobą, która korzysta z nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym.

Jak wynika przeto z przytoczonych przepisów przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne ma obowiązek zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę m.in. z osobą, która posiada tytuł prawny do korzystania z nieruchomości, do której ma być dostarczana woda, a dana nieruchomość została przyłączona do sieci i osoba ta wystąpiła z pisemnym wnioskiem o zawarcie umowy.

Tymczasem, jak wskazuje materiał dowodowy, nieruchomość przy ul. (...) w miejscowości K. została przyłączona do sieci przy czym zainteresowany, jako jej współwłaściciel na zasadzie wspólności małżeńskiej ustawowej, wniósł o zawarcie z powodem umowy na dostawę wody do tej nieruchomości.

W związku z tym, w ocenie Sądu, doszło do powstania po stronie powodowego przedsiębiorstwa obowiązku zawarcia z zainteresowanym umowy o zaopatrzenie w wodę.

Zaznaczyć bowiem trzeba, że w przypadku ustawowej wspólności małżeńskiej mamy do czynienia ze współwłasnością łączną obydwójga małżonków (art. 35 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, dalej k.r.o.). Natomiast w myśl art. 196 § 2 kodeksu cywilnego (dalej k.c.) współwłasność łączną regulują przepisy dotyczące stosunków, z których ona wynika. Jedynie do współwłasności w częściach ułamkowych stosuje się przepisy działu kodeksu cywilnego o współwłasności.

Skoro więc współwłasność łączną regulują przepisy dotyczące stosunków, z których ona wynika, to do współwłasności wynikającej z ustawowej wspólności małżeńskiej będą miały zastosowanie przepisy kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, w których został uregulowany ten ustawowy ustrój majątkowy.

Należy zatem podnieść, iż w przypadku wspólności ustawowej małżeńskiej, zgodnie z art. 36 § 2 k.r.o., każdy z małżonków może samodzielnie zarządzać majątkiem wspólnym, chyba że przepisy poniższe stanowią inaczej. Wykonywanie zarządu obejmuje czynności, które dotyczą przedmiotów majątkowych należących do majątku wspólnego, w tym czynności zmierzające do zachowania tego majątku. Natomiast stosownie do treści art. 36¹ § 1 k.r.o. małżonek może sprzeciwić się czynności zarządu majątkiem wspólnym zamierzonej przez drugiego małżonka, z wyjątkiem czynności w bieżących sprawach życia codziennego lub zmierzającej do zaspokojenia zwykłych potrzeb rodziny albo podejmowanej w ramach działalności zarobkowej. Przy czym jak stanowi art. 37 § 1 k.r.o. zgoda drugiego małżonka jest potrzebna do dokonania:

- 1) czynności prawnej prowadzącej do zbycia, obciążenia, odpłatnego nabycia nieruchomości lub użytkowania wieczystego, jak również prowadzącej do oddania nieruchomości do używania lub pobierania z niej pożytków;
- 2) czynności prawnej prowadzącej do zbycia, obciążenia, odpłatnego nabycia prawa rzeczowego, którego przedmiotem jest budynek lub lokal;
- 3) czynności prawnej prowadzącej do zbycia, obciążenia, odpłatnego nabycia i wydzierżawienia gospodarstwa rolnego lub przedsiębiorstwa;
- 4) darowizny z majątku wspólnego, z wyjątkiem drobnych darowizn zwyczajowo przyjętych.

Tym samym do zawarcia umowy na dostawę wody do nieruchomości wspólnej małżonków nie jest potrzebna zgoda drugiego małżonka, gdyż takiej konieczności nie statuuje zacytowany art. 37 § 1 k.r.o. a co więcej jeden z małżonków nie może skutecznie sprzeciwić się zawarciu takiej umowy przez drugiego, gdyż stanowi ona czynność zmierzającą do zaspokojenia zwykłych potrzeb rodziny.

W opinii Sądu zaopatrzenie w wodę jest podstawową usługą konieczną w obecnych czasach do normalnej egzystencji, co znalazło odzwierciedlenie w obowiązku przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego do zawarcia umowy na dostawę wody. Zaopatrzenie w wodę nie jest zatem ponadprzeciętną potrzebą o wyjątkowym charakterze, bo jest niezbędne do zwykłego funkcjonowania. Wobec tego zawarcie umowy o zaopatrzenie w wodę zmierza do zaspokojenia oczywistych i prostych, tak więc zwykłych potrzeb rodziny.

Identyczne stanowisko zostało zaprezentowane wprost w doktrynie „Czynnością zmierzającą do zaspokajania zwykłych potrzeb rodziny może być np. zawarcie umowy dotyczącej dostarczania mediów do stanowiącego majątek wspólny mieszkania (wody, gazu czy usług telekomunikacyjnych”, (patrz: komentarz do art. 36¹ k.r.o. w: Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz., Wyd. 9, Warszawa 2022, red. prof. dr hab. Konrad Osajda, dr Maciej Domański, dr Jerzy Słyk).

Dlatego nawet gdyby w niniejszej sprawie małżonka zainteresowanego sprzeciwiła się zawarciu umowy o zaopatrzenie w wodę przez jej męża, jej sprzeciw nie wywołałby skutków prawnych. Tym niemniej Sąd podkreśla, że w materiale dowodowym nie ma jakiegokolwiek dokumentu czy wzmianki o tym, że rzeczywiście taki sprzeciw małżonki zainteresowanego miał miejsce, tak więc ustalenie w uzasadnieniu zaskarżonej Decyzji, iż małżonka zainteresowanego sprzeciwiła się zawarciu umowy o dostawę wody, należy uznać za wadliwe.

Podsumowując, skoro każdy z małżonków może samodzielnie zarządzać majątkiem wspólnym a żaden z małżonków nie może skutecznie sprzeciwić się zawarciu umowy na dostawę wody dla zaspokojenia zwykłych potrzeb rodziny, toteż każdy z małżonków jest uprawniony, aby samodzielnie zawrzeć umowę w tym przedmiocie z przedsiębiorstwem wodociągowym.

W tej sytuacji odmowa zawarcia przez powoda umowy jedynie z zainteresowanym i uzależnianie zawarcia umowy od wyrażenia zgody na zawarcie umowy przez małżonkę zainteresowanego, były pozbawione podstaw prawnych.

Zdaniem Sądu powód prezentuje błędne stanowisko uznając, że uzyskanie zgody małżonki zainteresowanego jest działaniem niezbędnym w celu ochrony interesów wierzyciela z uwagi na brzmienie art. 787 k.p.c.

Zgodnie z tym przepisem tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim sąd nada klauzulę wykonalności także przeciwko jej małżonkowi z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową, jeżeli wierzyciel wykaże dokumentem urzędowym lub prywatnym, że stwierdzona tytułem egzekucyjnym wierzytelność powstała z czynności prawnej dokonanej za zgodą małżonka dłużnika, tym niemniej w ocenie Sądu przepis ten nie ma znaczenia dla zobowiązań umownych z tytułu dostawy wody.

Wobec tego, że jak już wcześniej zauważono zaopatrzenie w wodę jest zwykłą potrzebą rodziny, przez co żaden z małżonków nie może skutecznie sprzeciwić się zawarciu umowy o zaopatrzenie w wodę, toteż w konsekwencji zobowiązanie z tytułu dostaw wody do nieruchomości będzie obciążało obydwu małżonków solidarnie. W świetle bowiem art. 30 § 1 k.r.o. oboje małżonkowie są odpowiedzialni solidarnie za zobowiązania zaciągnięte przez jednego z nich w sprawach wynikających z zaspokajania zwykłych potrzeb rodziny. Tym samym w razie dochodzenia przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne roszczeń wynikających z umowy o zaopatrzenie w wodę na drodze sądowej, powinno ono otrzymać tytuł egzekucyjny zasądzający należności za dostawę wody solidarnie od obydwójga małżonków. Nie ma zatem potrzeby występowania o nadanie klauzuli wykonalności we wspomnianym trybie art. 787 k.p.c., który odnosi się do przypadku, kiedy tytuł egzekucyjny był wydany jedynie wobec jednego z małżonków, gdyż jego zobowiązanie nie wynikało z czynności dotyczących majątku wspólnego, ale np.: związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej przez jednego z małżonków.

W tym stanie rzeczy prawidłowym jest nakazanie przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu przez organ regulacyjny, w oparciu o art. 27e ust. 2 pkt 1 u.z.z.w., zawarcia z zainteresowanym umowy o zaopatrzenie w wodę nieruchomości przy ul. (...) w miejscowości K..

Biorąc powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia, oddalił wniesione przez powoda odwołanie na podstawie art. 479⁸⁶ § 1 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Z uwagi na oddalenie odwołania w całości, powoda należało uznać za stronę, która przegrała proces i obciążyć go poniesionymi kosztami procesu. Pozostałe strony nie wniosły o zwrot kosztów procesu.

Sędzia SO Anna Maria Kowalik

(...)

(...)